Урок рускай літаратуры, прысвечаны творчасці І. С. Тургенева, вядзе ў 6-м класе 33-й Мінскай школы практыкантка, студэнтка ЦЕЛЕШ.

АГЛЯД ДРУКУ

КАЛІ ЧЫТАЧ У ТУПІКУ

ІСНУЕ думка, што насценка — лепшая з усіх газет: па-першае, самая цесная сувязь з калектывам, па-другое, непаўторнасць — тыраж у адзін экземпляр. Усё гэта падразумявае карпатлівы падбор і апрацоўку матэрыялу, пачуццё меры, добры густ пры размяшчэнні і афармленні артыкулаў на газетнай паласе.

Але, відаць, у рэдкалегій некаторых факультэцкіх насценгазет іншае меркаванне. Пераканайцеся самі.

«Найбольш цікавае ў нас — практыка» — сведчаць у апошнім нумары «Мерыдыяна» географы. Ей, практыцы на геастанцыі, на Палессі, у школе, яны адвялі многа месца ў газеце, і гэта апраўдана — матэрыялы досыць добрыя, чытаюцца з інтарэсам. З прыемнасцю сустракаеш і расказ аб будатрадзе географаў, які працаваў летам у Варкуце (аўтар студэнт IV курса М. Кудзін). Астатнія артыкулы ўвагі амаль не прыцягваюць.

Але гэта можна заначыць толькі тады, калі прачытаеш усю газету. А спачатку ўзнікае добры дзесятак пытанняў. Чый гэта орган: курса, кафедры, факультэта? Які састаў рэдкалегіі, хто мастак і чые ў газеце фотаздымкі? Калі быў выпушчан нумар? Чаму многія матэрыялы не падпісаны, а астатнія падпісаны абы-як: у аднаго аўтара стаіць два ініцыялы перад прозвішчам, у другога — ніводнага, хоць абодва аўтары — студэнты?

Бачыце, колькі «чаму». Плюс нізкая якасць асобных артыкулаў, дрэннае рэдагаванне і арфаграфічныя памылкі. Матэрыялы раскіданы — інакш не скажаш — па газеце, цяжка вызначыць пачатак некаторых з іх. Стаяць яны часцей пад агульнай рубрыкай, не маючы асабістага загалоўка.

Такія пралікі рэдкалегіі зводзяць да нуля нават неблагія задумы, больш-менш удаўшыяся творы. А ўжо шукаць сапраўды гарачую размову або дыскусію на старонцы «Мерыдыяна» зусім не даводзіцца. Няма тут і вясёлага студэнцкага гумару. А які ж студэнт без добрага жарту?

Калі гаворка зайшла пра гумар, варта ўспомніць «Алгарытм» — насценгазету ФПМ. Час існавання яе, як і факультэта, вымяраецца некалькімі гадамі. Але газета ўжо набыла свой «таар», добрыя традыцыі, змястоўныя рубрыкі. Прычым гэта адзіная газета ва універсітэце, якая складаецца, у прамым сэнсе, з адразных палос.

І, канешне, ад недахопу гумару, цікавых інтэрв'ю, сатырычных малюнкаў «прыкладнікі» не памруць. Толькі гэта вось некалькі і насцярожвае. З нумара ў нумар «Алгарытм» павялічвае плошчу для анекдотаў Квазі і гумарэсак дэльта-клуба. У апошнім нумары гумар займае дзве трэці газетнай плошчы, а калі яшчэ ўлічыць, што і анкета студэнтаў І, ІІІ, IV і V курсаў таксама напісана з усмешкай, — то больш паловы. Ці разумныя гэта суадносіны? Можа, увесь «Алгарытм» мяркуецца аддаць пад уладу Квазі, а факультэцкае жыццё будзе асвятляць невялічкі дадатак да газеты?! Складваецца ўражанне, што сур'ёзныя матэрыялы рабіліся ў газету з неахвотай; яны нецікава пададзены, і позірк чытача на іх не спыняецца.

Але могуць запярэчыць: што можна новага знайсці аб традыцыйных святах, напрыклад, калі не спісаць перадавы артыкул з «Календара знамянальных дат» або з «Блакнота агітатара».

Можна. І каб не быць галаслоўным, вось прыклад з «Віты», насценгазеты біялагічнага факультэта.

«Яны нарадзіліся 7 лістапада» — пад такой назвай «Віта» змясціла цёплыя замалёўкі аб двух членах калектыву біяфака, якія сапраўды адсвяткавалі дзень свайго нараджэння разам з днём Вялікага Кастрычніка. Вось тут і здзіўляешся ўменню біёлагаў даць цікавы напрамак тэме, знайсці прыгожыя фарбы, добрыя словы і патрэбныя для газеты факты. У гэтых адносінах каштоўны вопыт ёсць і ў «Журналіста». Напрыклад, да святкавання 57-й гадавіны рэвалюцыі ён змясціў вершы студэнтаў аб Кастрычніку і яго героях.

«Журналіст» і «Віта» маюць парадкавыя нумары і поўны спіс выпускаючай рэдакцыі, чаго няма ў «Алгарытме», часткова ў насценгазетах матэматыкаў, хімікаў, не гаворачы аб «Мерыдыяне».

Але вернемся да «Віты». Не баючыся перабольшання, можна сказаць: насценгазета выдатная. Прыйдзіце сюды фізікі, матэматыкі, хімікі, і вы знойдзеце чаму павучыцца. І наконт гумару тут усё ў парадку. «Справа, якая была на практыцы» выклікае шчыры смех. З жыццём біяфака пазнаёмяць рубрыкі «На кафедрах, у НДЛ, студэнцкіх гуртках», «Вецер вандраванняў, дым падарожжаў», «У аб'ектыве прырода» і г. д.

Хваліць можна было б і «Журналіста», каб не тая акалічнасць, што першы яго нумар выйшаў... перад святам Кастрычніка. Больш месяца факультэт журналістыкі быў без газеты — гэта хоць і выключны выпадак, але яго магло і не быць.

Бязладныя адносіны да справы ў гэтым годзе бачны з боку рэдкалегіі насценгазеты матэматыкаў «Рошым любую задачу». Дзе вы бачылі, каб спорт стаяў у пачатку паласы, а камсамольскае жыццё — у канцы?! Крыўдна за добрую газету, калі чытач зняважліва выказвае да яе свае пачуцці. А такое можна пачуць наконт першай часткі «Сельскагаспадарчага эпасу».

Той жа самы чытач будзе збянтэжан, калі звернецца да «Хіміка». Газета змясціла вялізнае (заначым, вельмі добрае) фотаінтэрв'ю «Калі дэкан быў студэнтам», тут жа—жартаўлівая характарыстыка спецыялізацый па кафедрах хімфака для першакурсніка. У дапаўненне — словы з неўміручага «Гаудэамуса», распісаныя па ружовай (!) паперы «Хіміка», і важкі артыкул... аб студэнцкім руху ЗША, краін Заходняй Еўропы, Афрыкі і Аўстраліі.

Толькі перабраўшы ў памяці ўсе важнейшыя падзеі апошняга часу, чытач здагадваецца, што газета адзначае Міжнародны дзень студэнтаў. Тады вось і становіцца зразумелым зварот рэдакцыі «Хіміка» ў пачатку газеты.

Пэўна, аўтарам трэба было б афіцыйна паведаміць пра свята, даць назву артыкулу аб міжнародным студэнцкім руху.

Недастаткова патрабавальнасці праяўляецца і да напісання загалоўкаў. У тых жа «Хіміку» і «Алгарытме» літары неразборлівыя, напаўзаюць адна на другую.

Якія ж вынікі? На кожным кроку то недакладнасць, то неахайнасць. Між тым адказным за «Мерыдыян», «Хімік», «Алгарытм» можна было б, не спяшаючыся, абдумаць усё, узважыць, выкарыстаць парады і вопыт іншых газет. Інакш што будзе, калі надыдзе сесія?

С. ШЫДЛОЎСКАЯ.